

Miesto v tvojom dome
- M. Cingel'

Zmeny v mládeži

Nebezpečenstvá
našej doby
(modlitebný týždeň)

Hudobný hosť
Posaunenchor

Rozhovor so Samkom
Linkeschom

Adventný koncert
Zboru anjelov

Básne M. Kolenovej

Blahoželáme!

PÚTNIK

Nehoráznosť!
- D. Mišina

Ako Boh hovorí?
(víkendovka)

Misijná práca
spevokolu Pútnik

Vtipy

Detský kútik

Kvíz

Na kávičke s
Michaelom Faradayom

Miesto v tvojom dome

„Keď tam boli, naplnili sa dni, aby porodila. I porodila svojho prvorodeného syna, obvinula Ho plienkami a uložila v jaslách, pretože nemali miesta v ubytovni.“ Lk 2, 6 – 7

Je piatok. Šiesteho. Mikuláša. Bežný pracovný, ale i výnimočný deň, veď po školách chodí Mikuláš, vo vzduchu už cítiť blížiac sa Vianoce, obchodníci dopĺňajú vianočný tovar, stánkari na vianočných trhoch pomaly otvárajú svoje provizórne obchodíky, žiaci sa tešia na víkend a rovnako aj ich rodičia. Hlavná ulica v Prešove začína rozvonívať vianočným puncňom a ja po nej kráčam na Biskupský úrad VD, kde máme zasadnutie Vnútromisijného výboru VD ECAV a zrazu sa to stane. Vybuchne bytovka na Mukačevskej ulici, počť množstvo húkajúcich policajných, hasičských i záchranárskych áut. Za pár sekúnd to vie celý Prešov, celé Slovensko, celý svet a všetci zdieľajú tie hrozne fotky a videá bytovky, ktorá pripomína obraz vojnového stavu. Množstvo hasičov podáva hrdinské výkony pri záchrane ľudských životov, hoci bohužiaľ nie všetkých zachráni a hneď sa objavujú na ich odvážny boj s ohňom na sociálnych sieťach kritické hlasy odborníkov na všetko. Množstvo ľudí a rodín prišlo zo dňa na deň, z minúty na minútu o strechu nad hlavou, ba čo viac, o svoj domov, o svoju minulosť, prítomnosť i budúcnosť. Zrazu už nemajú miesto vo svojej bytovke.

Ako podobne smutne a nie idylicky znie jeden z obrazov vianočného príbehu? **A nemali miesto v ubytovni.** V Prešove pred tými 6 rokmi prišli mnohí ľudia o bývanie, pred 2000 rokmi ho v Betleheme Jozef s Máriou ani nenašli. Jedni o strechu nad hlavou prišli, druhí ju nenašli. Maličké dieťa, a to nie obyčajné, sa tak narodilo v jednoduchej maštaľke. Mamka ho obvinula plienkami a uložila do jaslí, do krmidla pre statok.

Tak prichádza, milí čitatelia, Boh do tohto sveta. Takú

smutnú realitu tu v našom svete zažíva. Realitu, kde niet pre neho miesto v preplnenom meste Betlehem, kde miestni hotelieri i domáci točia naplno svoj biznis v ponúkaných izbách pre tých, ktorí sa prišli dať zapísať do svojho rodného mesta, kde si žijú svoj každodenný život. Realitu, kde niet miesta ani súcitu pre ženu vo vysokom štádiu tehotenstva, lebo biznis vidí len peniaze, zisk a nie človeka, malé bábätko. Realitu, kde sa zatvorili nielen dvere domov, ale i dvere ľudských srdc.

Bolo úžasné sledovať, ako sa naopak pred 6 rokmi a rovnako i pred 3 rokmi, keď v susednej krajine na Ukrajine vypukol nezmyselný vojnový konflikt, mnohé ľudské srdcia ale i domy vďačne otvorili. Keď sme videli i počuli smutné svedectvá týchto nešťastných ľudí, utečencov, ktorí museli z minúty na minútu opustiť svoje domovy, svoju milovanú rodnú krajinu, vedomili sme si, že mať strechu

nad hlavou, mať rodinu, mať svoju posteľ, detskú izbu, osobné veci nie je samozrejmou, ale vzácnosťou, o ktorú môžeme tak rýchlo prísť.

Tragédie, vojnové konflikty nás ľudí neraz dokážu obmäkčiť, zastaviť, viac zblížiť, ale mám skúsenosť, že ľudia na to niekedy veľmi rýchlo zabudnú, opäť upadnú do

všednosti života a vrátia sa na svoje staré vychodené chodníčky ľahostajnosti či užívania si.

Boh má však väčšie ambície, ako nás len na krátky vianočný čas rozcitlivieť svojim príbehom o narodenom dieťatku, o Božom Synovi. Jemu išlo o viac, keď pred vyše 2000 rokmi poslal do tohto sveta svojho Syna, Pána Ježiša Krista. Skrže Jeho narodenie, Jeho úžasný slúžiaci a dávajúci postoj života a predovšetkým skrže Jeho veľkú obeť na dreve kríža sa chce s nami – s tebou i so mnou – náš nebeský Otec, náš Stvoriteľ a Darca života znovu zblížiť. On prichádza do tohto sveta, kde do našich vzťahov preniká neraz toxický dym

Miesto v tvojom dome

sebestva a pýchy, ktorý otravuje naše vzťahy, odcudzuje nás navzájom. On prichádza, aby uhasil hnev a nenávisť, ktorá sa vie rozhorieť v našich srdciach a spôsobiť veľké ľudské tragédie. Prichádza zabrániť tomu, aby sme si nezničili, nepremárnili svoje životy ľahostajnosťou a povrchnosťou. Prichádza, aby nám požehnal náš časný domov, ale ukázal nám ešte väčšiu perspektívu ako je náš pozemský domov, ktorý, ako vidíme, je taký krehký a pomínutelný. Prichádza, aby nám ukázal na večný domov a priviedol nás doň. **Prichádza nám pripomenúť, že v nebi je miesta dost' pre každého človeka, ktorý svoj život prijme ako Boží dar.** Jeho výzva je jasná: „*Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich mol' a hrdza ničí a kde sa zloději vlamujú a kradnú. Ale zhromažďujte si poklady v nebi, kde ich ani mol' ani*

hrdza neníči a kde sa zloději nevlamujú a nekradnú. Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.“ Mt 6, 20-21

Ježišovi ide práve o tvoje srdce. Komu bude patriť, komu bude veriť, koho bude milovať, koho bude poslúchať? On už svoje srdce naplno otvoril, v ňom už máme svoje miesto – ty i ja. Avšak je aj On v tvojom srdci? Máš tam pre Neho miesto? Otvoríš Mu svoje srdce, aby v ňom prebýval?

Nemecký evanjelický farár Friedrich von Bodelschwingh o Vianociach raz povedal: „*Keby sa Kristus hoci aj tisíckrát narodil v Betleheme, ale nie v našom srdci, budeme strateční.*“ A o to ide i tohtoročné Vianoce, aby pre teba narodený Boží Syn našiel miesto v tvojom srdci, bývanie v tvojom dome, v dome tvojho srdca.

Marek Cingel'

Zmeny v mládeži

Cieľom mládežníckeho tímu je privádzať mladých ľudí ku Kristovi. V žiadnej generácii to nebolo jednoduché a tak to nie je jednoduché ani teraz. Vnímame, že mládežníci nemajú záujem o Pána Boha, pretože tento svet a diabol im ponúka, na prvý pohľad, oveľa viac. Prečo by mal ísť mladý človek v piatok na mládež, keď sa môže ísť opit' do klubu, hrať počítačové hry, pozerat' filmy alebo tiktok (sociálna sieť)? Prečo by sa mal modliť? Nie je to len strata času? Radšej si pozrie vtípné videá na mobile. Prečo by si mal otvoriť Božie slovo, ktorému veľmi pravdepodobne nebude rozumieť? **Prečo by si mal budovať vzťah s Bohom?** Jednoduchšie je veriť v niečo iné, napr. to, že si zmysel života musí nájsť sám.

Je veľká milosť od Pána Boha, že teraz sa v našom okolí nájde okolo 20 ľudí, ktorí z rôznych dôvodov prídu na mládež. Pravdupovediac, najčastejším dôvodom sú priateľstvá, určite nie Pán Boh. Je to podobné ako s ľuďmi v kostole, zámery sú rôzne. Otázka, ktorú si na tíme často kladieme, je: **Ako týmto ľuďom zvestovať**

Krista? Ako ich doviesť k modlitbe a Božiemu slovu? Mali sme veľa vyučovanií o tom, prečo má zmysel modliť sa a ako sa treba modliť, prečo a ako si čítať Božie slovo, ale stále sme si uvedomovali, že toto je kameň úrazu našej mládeže. Vnímali sme, že ľudia na mládeži počas témy zaspávali, nepočúvali, ale čakali na koniec, kedy už bude voľný čas. Chceli sme urobiť zmeny vo forme mládeže, aby sme mohli prinášať viac ovocia, ale nechceli sme sa odkloniť od Božieho slova. Chceli sme mládežníkov viac zapojiť do toho, čo sa na mládeži deje.

Tohto roku sa zrodil na tíme nápad **striedať rôzne typy**

mládeže, teda obmieňať ich priebeh. Prvým typom je klasická mládež s témou, akú sme mávali po minulé roky, nič špeciálne. Druhým typom je diskusná mládež, kde spolu študujeme Jánovo evanjelium po kapitolách. Mládežníkov rozdelíme na 4– až 5– členné skupinky a odpovedáme na vopred pripravené otázky k študovanej kapitole. Tretím typom, aj keď nie populárnym, pretože mladí ľudia sa hanbia spievať, je chválová mládež, ktorá je bez témy. Nie, že by sme na ostatných typoch mládeže nespievali vôbec, ale spievame menej. Posledným typom je kvízová mládež aj

s hodnotnými výhrami. Kvíz je vždy zameraný na preberané kapitoly z Jánovho evanjelia, alebo na témy, ktoré boli za to obdobie na mládeži. Je pre nás v tíme povzbudzujúce počuť, že si mládežníci čítajú Jánovo evanjelium v škole, ako prípravu na kvíz. Vieme, že to nie je ideálna motivácia, ale existuje nejaký dôvod, prečo by človek nemal čítať Božie slovo? „*Lebo slovo Božie je živé a mocné a je ostrejšie než ktorýkoľvek dvojsječný meč a preniká až do rozdelenia duše*

a ducha, klbov a špikov a je schopné posudzovať hnutie a zmysľanie srdca.“ Žid 4, 12 Verím, že Biblia má moc zmeniť človeka, aj keď ju nečíta zo správnych dôvodov. Toto nastavenie aplikujeme od tohto septembra, takže je priskoro hodnotiť, či to je dobré. Verím ale, že Pán Boh nám ukáže, či sa toho máme držať alebo nie.

Na záver vás prosím o modlitby a o to, aby ste povzbudzovali mladých ľudí vo vašom okolí, aby si našli kresťanské spoločenstvo a neľadali radosť len v tomto svete, ale v Kristovi.

eMPéčko

Nebezpečenstvá našej doby

Nebezpečenstvá našej doby, to bola téma modlitebného týždňa v dňoch 13.-17.10. v kostole v Kysaku pri príležitosti 75. výročia posvätenia evanjelického kostola v Kysaku. Čím je naša doba špecifická a aké nebezpečenstvá prináša?

Sériu uviedol brat farár objasnením výberu témy, keďže nebola taká biblická, ako býva zvykom. Avšak ako dobre poznamenal, *kresťanstvo bolo vždy náboženstvom, ktoré vyučovalo svojich ľudí a reagovalo na aktuálne problémy doby*, dokonca práve duchovní často vzdelávali ľud aj k národnému povedomiu a praktickým zručnostiam. Rovnako by to malo byť aj dnes, a preto bol tento týždeň zameraný na témy, ktoré dnešnou spoločnosťou rezonujú.

Prvú z nich nám predstavil **Ondrej Kolarovský**, teológ, pedagóg a komunikátor, a išlo v nej o **nebezpečenstvo hoaxov**, teda klamlivých informácií, ktoré sa vydávajú za pravdivé a sú šírené so zámerom podvieť ľudí alebo si z nich urobiť žart. Vďaka používaniu sociálnych sietí sa šíria priveľmi rýchlo, mnohokrát rýchlejšie ako skutočne pravdivé informácie. Naš host' hoaxy prirovnal k falošným prorokom, pred ktorými nás varuje Biblia. Aj v tomto prípade by sme mali byť obozretní a overiť si dôveryhodnosť toho, čo sme sa dozvedeli.

V stredu bola našim host'om detská psychologička **Lenka Bačová**, ktorá nám priblížila špecifiká výchovy v dnešnej dobe, ale dala nám aj všeobecne užitočné rady k **výchove detí** vo veku od 0 do 15 rokov. Zdôraznila dôležitosť autority rodiča, ktorý ňou vytvára pre dieťa veľmi dôležité hranice nápomocné pre navigovanie dieťaťa v živote. Rodič by mal byť pre dieťa múrom, o ktorý sa môže oprieť, ktorým však nemôže pohnúť. Ak sa dieťa nenaučí prejsť si prekážkami a neprijme, že nie všetko bude podľa jeho predstáv, v dospelosti sa z neho stáva krehký človek, ktorého je ľahké rozhodnúť. Lenka Bačová nám tiež vysvetlila, že dnes sa deti omnoho častejšie a skôr stretávajú s dilemou zmyslu života a pokiaľ si ho nevedia definovať, bývajú deprimované a v horšom prípade majú samovražedné sklony. Môžeme im pomôcť rozhovormi o ich svete a úprimným záujmom o nich.

Na výchovu čiastočne nadviazal aj ďalší rečník **Miro IPko**, odborník v oblasti IT, v prednáške o **digitálnych závislostiach**. Poukázal na to, koľko času trávia pred obrazovkami (mobil, počítač, TV) deti i dospelí a ako nás oberá o základné ľudské potreby ako sú spánok, pohyb a jedlo. Preto je vhodné si v rodinách nastaviť digitálne hranice, ktoré spočívajú či už v obmedzení času alebo aj miesta, kde naše "smart" (inteligentné) zariadenia využívame a vrátiť sa k zdravým návykom, medzi ktoré patrí domáce stravovanie, spoločné stolovanie (samozrejme bez mobilov), čas strávený vonku a sústredenú rozhovory so svojimi blízkymi. Odporučil nám navštíviť webovú stránku digitalnehranice.sk, kde nájdeme aj tipy ako zabezpečiť našu wifi sieť, nastaviť rodičovské zámky (na sieti a zariadeniach) a podobne. Tip pre rodičov a starých rodičov je ísť príkladom v tom, koľko času sedíme za obrazovkami a zaujímať sa o to, čo zaujíma naše deti.

Posledná téma bola venovaná **hrozbám, ktoré striedu na dnešných seniorov**. **Martina Brehuvová** priblížila fungovanie diakonického domova ELIM v Prešove, ktorého je riaditeľkou. Odznali viaceré svedectvá o tom, že keď človek po ničom túži a modlí sa za to, môže sa dokonca aj znovu postaviť na nohy, resp. si aj vo vyššom veku udržať dobrú mobilitu. Netreba sa pritom hanbiť používať rôzne kompenzačné pomôcky, pretože človek, ktorý ich používa, vyjadruje, že to ešte nezabalil a chce žiť aktívne. Veľkú hrozbu pre staršiu generáciu predstavuje aj demencia. Tá sa pritom môže rozvinúť dokonca už aj u štyridsiatnikov či päťdesiatnikov. Aj keď sa táto choroba v súčasnosti nedá medicínsky vyliečiť, včasnou diagnostikou sa môže liečiť, čím sa jej postup výrazne spomalí. Pani riaditeľka v závere zdôraznila, že hodnota človeka nespočíva v tom, ako vyzerá alebo aký je produktívny, ale v tom, že je stvorený Bohom ako Jeho dieťa.

Každá z týchto prednášok bola veľmi obohacujúca a na záver by som chcela vyjadriť vďačnosť nášmu bratovi farárovi za to, že sa stará o bohatý program v našom cirkevnom zbore a je vidieť, že má túžbu vyučovať to, čo je pre nás aktuálne.

Lucia Hajduková

Hudobný host' Posaunenchor

V prvú tohtoročnú adventnú nedeľu sa konali v Obišovciach **spoločné bohoslužby**, ktoré boli obohatené návštevou hostí z Mníška nad Hnilcom. Pri liturgii svojou hrou na dychové nástroje nám poslážil a sprevádzal nás pri speve ich domáci dychový súbor **Posaunenchor**. Zaspievali sme piesne z ES 484, 237, 343 a 642. Biblické texty 2M 34, 5-9 a 1Tim 2, 1-4 a evanjelium prečítal dozorca Janko Brozman. Detskú kázeň mala Zuzka Alexovičová. Hlavné slovo – kázeň – predniesla naša sestra Valéria Jenčuráková na tému **Božia**

láška a Boží hnev. Boli to úprimné slová prednesené s citom k danej téme. Po modlitebnej chvíli, Otčenáši, požehnaní a oznamoch nás z kostola vyprevádzali naši hostia.

Spoločne sme sa potom presunuli do kultúrneho domu

na kapustnicu, ktorú uvarili muži. Zvýšilo sa jej ešte dost veľa, preto sme ju po akcii darovali na charitu. Naše sestry upiekli koláčiky a zemiakové lokše. Spoločne s muzikantmi sme si posedeli a podebatovali. Napokon odznel koncert známych piesní Posaunenchoru. Svoj debut hrou na trúbku mala novopečená najmladšia členka orchestra. Pri rozhovore s nimi sme sa dozvedeli, že hra sa venujú najmä rodinní príslušníci.

Posaunenchor založil v Mníšku nad Hnilcom evanjelický farár Mathias Danielis. Dychové nástroje si postupne kupovali jednotliví ochotníci z ofier a milodarov. V súčasnosti účinkuje na rôznych podujatiach a pri oslavách doma aj v zahraničí.

-dk-

Rozhovor so Samkom Linkeschom

Ako dlho už bývate v Drienovskej Novej Vsi a prečo ste sa presťahovali práve tam?

V Drienovskej Novej Vsi bývame od júna 2024. Bývame spolu s manželkou Ankou a je s nami aj manželkina mamka Emília Hrešková, ktorá má takmer 96 rokov. Ako sa blížil čas nášho odchodu do dôchodku, premýšľali sme o tom, kde by sme chceli bývať na dôchodku. Premýšľali sme o rôznych lokalitách, no zvíťazila Drienovská Nová Ves. Jedným z dôvodov bolo to, že tu plánovala stavať dom naša dcéra Miriam so zaťom Jurajom. Pre Drienovskú Novú Ves sme sa rozhodli aj preto, že sme tu už poznali niekoľko rodín evanjelikov a chceli sme bývať v takej obci, kde sú aj evanjelici.

Táto zmena pre vás v podstate znamenala tiež začiatok spolužitia 4 generácií. Ako to vnímate?

Bývame vedľa seba v samostatných domoch, ale je pravdou, že sa stretávajú 4 generácie. Kedysi v minulosti sa žilo tak, že v spoločnom dome, resp. gazdovstve, spolunážívalo viacero generácií. My sme samostatné rodiny, no predsa naša blízkosť prináša pozhnanie. Ako starí rodičia máme viac času, keď treba pomôcť s vnúchatami. Najmä, ak niektoré náhle ochorie a nemôže ísť do škôlky a pod. Ale nebýva to často. Prinášajú nám radosť do života. A taktiež dcéra so zaťom sú ochotní pomôcť nám, ak treba. Niekedy si aj tak povieme, že je dobré mať dobrých susedov.

Nebolo vám ľúto opustiť zbor, v ktorom ste strávili toľké roky?

V Košiciach sme bývali 34 rokov. Máme tam mnoho blízkych priateľov, ktorí nám začínajú chýbať. Ale zmena bydliska patrí k „farárskemu povolaniu“. Vedeli sme, že ten čas príde, takže sme sa na to emocionálne pripravovali. Táto zmena prináša novú situáciu. V cirkevnom zbore Obišovce a na všetkých jeho filiách, nás pozná takmer každý, no my poznáme zatiaľ len veľmi málo ľudí. Nie je to pre nás jednoduchá situácia. No verím, že postupne budem spoznávať viacerých z nášho nového cirkevného zboru. Opustiť Košice, znamenalo aj opustiť „vyšliapané chodníčky“ po obchodoch a úradoch. Teraz sa učím poznávať nové mesto. S úsmevom hovorím, že už viem, kde v Prešove je OBI, HORNBACH, TESCO... Ale viem aj to, kde je v Prešove kostol, aj ELIM – domov sociálnych služieb, kam chodievam 1x mesačne vykonať bohoslužby.

Vedeli by ste nám zhrnúť vašu farársku službu?

Po skončení teologickej fakulty v roku 1987 som nastúpil na prvé pôsobisko v Gemerskom senioráte do cirkevného zboru *Ratkovské Bystré*. Ako administrátor som mal na starosti aj ďalšie dva cirkevné zbory: *Ratková* a *Rybník*. Všade boli aj filie, teda spolu to bolo 10 kostolov a ešte 5 dedín bez kostola. Rok po mne nastúpila do služby aj moja manželka ako kaplánka v *Ratkovej*, no po niekoľkých mesiacoch šla na materskú dovolenku a bola na nej s našimi štyrmi deťmi 10 rokov. Na Gemi sme boli síce iba 4 roky, ale dalo to zabráť. Myslím, že začínať duchovnú službu na Gemi je dobrou školou. Aj br. farár Jaroslav Petro začínal na Gemi, ale bolo to až neskôr, keď sme my už boli v Košiciach.

Do *Košíc* som bol pozvaný v roku 1991. Uvoľnilo sa tam miesto po zosnulom bratovi farárovi Karolovi Kotinskom. Po

nežnej revolúcii prišla pre cirkev sloboda, a tak biskupi rozhodli, že mestá je potrebné obsadiť mladými farármi, aby sa začala rozvíjať práca s mládežou. Pozvanie do *Košíc* som prijal. Popri rozmanitej a náročnej službe som bol zvolený za *konseniora* a neskôr na dve funkčné obdobia za *seniora Košického seniorátu*.

Čo je podľa vás najväčšou výzvou v práci farára?

Keď sa pozerám späť na moju službu duchovného pastiera, chcem povedať, že vždy som považoval za dôležité, aby farár úzko spolupracoval s neordinovanými spolupracovníkmi - *aby to bola tímová práca*, pretože to je cesta k duchovnému napredovaniu. Ale tiež venovať sa osobnou pastorálnou službou konkrétnym ľuďom, povzbudzovať ich v aktivite a dôverovať im v ich službe v cirkevnom zbore.

Vtedy sa sila vplyvu znásobi. *Spolupracovníci prichádzajú s mnohými podnetnými nápadmi*. Treba ich povzbudiť, aby službu rozvíjali. Farár nemusí byť všade a pri všetkom. Dôveroval som a modlil sa za Božie vedenie.

A tak som mohol byť pri zrode *Evanjelickeho gymnázia J. A. Komenského*, pri zrode zborovej diakonie *Cesta nádeje*, pri osamostatnení a začatí nového cirkevného zboru *Košice Terasa*, ako aj pri vzniku *OZ Útočiste* so službou *Samaritán*. Podporoval som službu deťom, dorastu, mládeži, rodinám, Rodinným spoločenstvám (ROS), ako aj spevokol *Chválospev*.

Čo je teda najväčšou výzvou farára? Budovať cirkevný zbor tak, ako je to napísané v liste Efezským: „*A On ustanovil jedných za apoštolov, iných za prorokov, zase iných za evanjelistov a iných za pastierov a učiteľov, aby pripravovali svätých na dielo služby, budovať telo Kristovo.*“ *Efezským 4:11-12*

Čomu sa radi venujete teraz, keď už v takej veľkej miere nevykonávate farársku službu?

Spolu s nami býva 96-ročná mamka, o ktorú je potrebné sa starať. V tejto službe sa snažím pomáhať svojej manželke. Keďže bývame v rodinnom dome, vždy si nájdem nejakú robotu aj okolo domu. Máme okrasnú aj zeleninovú záhradu, zasadili sme ovocné stromy a už sme toho roku mali svoje chutné jabĺčka. O kvety sa viac stará manželka. Ja rád pracujem s drevom. Baví ma vyrábať prístrešky, police, terasy a pod. Občas hovorím, že ak by som nebol farár, tak by som bol asi stolár. No potom musím doplniť, že asi aj elektrikár. Vysvetlím to. Nedostal som sa na strednú školu, i keď som bol čistý jednotkár, keďže som bol synom farára. A tak som išiel najprv na učňovku a som vyučený elektromontér, potom som si robil maturitu a až tak som išiel na teológiu. Neľutujem, že moja cesta nebola priamočiara. Nikdy som sa nehanbil za montérku.

Mám viac času na čítanie kníh. Radosť mi robí štúdium Biblie. Môžem tomu venovať toľko času, koľko chcem. Božie Slovo je obohacujúcim občerstvujúcim prameňom. Občas prijmem pozvanie, aby som poslúžil Božím Slovom, resp. prednáškou s biblickou tematikou. Byť Božím služobníkom je nezaslúžená milosť. „*Jeho služobníkom som sa stal z daru milosti Božej, danej mne pôsobením Jeho moci.*“ *Efezským 3:7*

Za rozhovor ďakuje Vladimír Hajduk

Adventný koncert Zboru anjelov

Aj tento rok hostil náš Obišovský kostol adventný koncert detského speváckeho Zboru anjelov. Vedie ho pani dirigentka PaedDr. Gabriela Fenková. Zazneli najznámejšie slovenské koledy, ako aj známe zahraničné vianočné piesne.

Koncertov v našom kostole veľa nemávame, vlastne tento bol tohto roku jediný. Priznám sa, že niekoľko komerčných ponúk v priebehu roka vždy príde. Väčšinou povedia najprv sumu, ktorú je potrebné zaplatiť umelcovi, plus náklady na cestu a nejakému organovému koncertu už nič nestojí v ceste. Vždy premýšľam, či by o takúto kultúru bol v našom zbore záujem a druhá otázka je: Ak ľudia neprídu, z čoho tú sumu umelcovi zaplatíme? Možno som maloverný, ale zatiaľ som nenašiel odvahu pustiť sa do niečoho takého.

Ale s takýmito koncertmi mám ešte jeden problém. Z mnohých kostolov sa postupne stávajú koncertné siene a sály. Kostoly prestávajú slúžiť na stretávanie veriacich ľudí a na oslavu Boha a ľudia do nich prichádzajú už iba za kultúrou. A to by som nechcel. Keď naši predkovia stavali Obišovský kostol, mali jasnú predstavu, k čomu má slúžiť. A určite umenie nebolo to prvoradé, na čo mysleli. Detský spevácky zbor nemal žiadne finančné požiadavky. Mnohé deti, ktoré nám spievali sú tu z územia nášho cirkevného zboru a z našich rodín. Ich spev mal spestriť náš adventný čas. Spievali ozaj krásne a stálo za to si ich prísť vypočuť. Už len si

priať, aby slová piesní, ktoré spievali mysleli ozaj úprimne.

JP

Vianočná

*Pred bránou do maštalky
pokorne stojí žena,
Mária krásou odiata,
je noc betlehemska.*

Margita Kolenová

*Polnočné ticho
narodilo sa dieťaťko,
narodil sa Spasiteľ,
radosť Vianoc.
Bud' požehnaný!*

K novému roku

*Rok starý do vód už zapadá,
žehnaj nám aj v roku novom.
Otváral si ruku, žehnal nám,
s Tvojim duchom nech kráčame
stále pevným krokom d'alej.*

Margita Kolenová

Drahí jubilanti!

Srdečne blahoželáme a žehnáme v mene Pánovom!

75

Jaroslav Cibulák, Obišovce

70

Vladimír Hajduk, Kysak
Jolana Mižišinová, Kysak

Vladimír Olejár, Drienovská Nová Ves

65

Miroslav Hajduk, Kysak
Ing. Miroslav Janík, Obišovce

50

Jana Hajduková, Seniakovce
Iveta Sipská, Obišovce

55

Jarmila Marcinová, Lemešany
Vlasta Vantová, Kysak

60

Jaroslav Pudelka, Trebejov

1. 1. - 31. 3. 2026

Ak tiež patríte medzi jubilantov, no nenašli ste sa v tomto zozname, povedzte to svojmu presbyterovi, prípadne nám o tom dajte vedieť na fare. Je to zrejme preto, že nemáme váš evidenčný list.

Nehoráznosť!

Izraelci majú zaujímavé slovo: „*chuce*“, ktoré sa vraj ťažko prekladá, ale znamená niečo ako opovážlivosť, šokujúca drzosť, nehoráznosť. Existuje o tom veľa naozaj šokujúcich až morbidných anekdot, ktoré sa nehodia do zborového časopisu. Jedna, taká použiteľná, vysvetľuje *chuce* takto: *Chuce* je, keď žobrák dostane od dobrodinca chlieb, ale namiesto vďaky sa ešte sťažuje: „*A maslo k tomu nemáš?*“

V Biblii máme veľa „nehorázných“ príbehov. Začnime aktuálne, Vianocami. Slávime, veríme a vyznávame, že Pán Ježiš sa narodil z panny Márie. ČOOO???! Veď to je nehoráznosť! Keď Pán Ježiš už počas svojho pôsobenia prišiel do Nazareta, ľudia ho počúvali a hovorili si: Odkiaľ to ten človek má? Nehoráznosť! A pohoršovali sa nad ním. (napr. Mk 6, 2–3) Alebo keď Filip šiel za Natanaelom s tým, že našli Mesiáša, Ježiša z Nazareta. Natanaelova reakcia bola: ČO?! „Z Nazareta? Čo odtiaľ môže byť dobré?“ Nehoráznosť!

Apoštol Pavol (a ďalší) boli vo väzení, naši predkovia boli vo väzení, posielaní na galeje, za komunizmu boli naši predkovia prenasledovaní a väznení za vieru. Naozaj sa chceme hlásiť a byť hrdí na „právoplatne“ odsúdených kriminálnikov? Nehoráznosť!

Pojem „*chuce*“ – nehoráznosť – som počul v podcaste, kde Inštitút ekonomických a spoločenských analýz predstavoval publikáciu **Tajomstvo úspechu a tragédie Židov**, ktorú vydal a je voľne dostupná na ich webe. Ide o zaujímavé čítanie, určite odporúčam.

Židovský úspech nie je o sprisahani ani o „tajnej moci“. Je v ňom niečo oveľa jednoduchšie a zároveň náročnejšie: **zodpovednosť**. Napríklad, v židovskej tradícii nenesie hlavnú zodpovednosť za vzdelanie dieťaťa „systém“ ani „štát“, **ale otec, rodina**. Už malé deti, okolo piatich rokov, sa učili čítať na najťažších častiach Písma. Konkrétne šlo o 3. knihu Mojžišovu, kde sú opísané rituály, obrady a obete. Schválne, skúste si to. Otvorte si ju a čítajte. A potom si predstavte, že máte 5 ročné dieťa a práve na tejto 3. Mojžišovej knihe ho učíte písmenká. Veľa šťastia!

U Židov sa tieto prvé písmená spájali s kúskom medu: aby si Božie slovo zapamätali ako niečo dobré, sladké, nie nudné a povinné. Z pohľadu dnešnej pohodlnej doby je takéto niečo nepredstaviteľné. Ale práve táto vernosť, dôraz na učenie a domáca zodpovednosť pomohli, aby z malej menšiny vyrastali lekári, učitelia, vedci, obchodníci, ktorí slúžili celým mestám, národom, ľudstvu.

Podľa štatistík bolo v rokoch 1901 až 2025 udelených 965 Nobelových cien jednotlivcom (vrátane ceny za ekonomiu). Najmenej 220 z týchto laureátov boli Židia alebo osoby s aspoň jedným židovským rodičom, čo predstavuje približne **22% všetkých ocenených**. Keďže Židia tvoria asi **0,2% svetovej populácie**, ich podiel medzi laureátmi je približne **110-násobne vyšší**, než by zodpovedalo ich početnosti vo svete. Pre porovnanie, Slovensko má troch: Philipp Lenard sa narodil v Bratislave, Daniel Carleton Gajdusek mal otca Slováka a Pavel Povinec, ktorý bol členom oceneného tímu.

Keď sa pozrieme na dejiny evanjelikov na Slovensku,

nájdeme tu podobný vzorec. Nebolo nás nikdy veľa. A predsa, z evanjelických domov vyšli mená, ktoré formovali našu krajinu: Bel, Štúr, Hurban, Hodža, Štefánik, mnohí učiteľia, farári, právnici, lekári, ktorí niesli nielen evanjelium, ale aj vzdelanie, jazyk, kultúru. V ich pozadí nestál len „talent“, ale prostredie: zodpovedné rodiny, v ktorých **Biblia a spevník** patrili ku každodennému životu. Z evanjelických domov sa ozýval spev, nedeľa mala iný rytmus, **na vzdelaní detí sa nešetrilo** – aj keď sa šetrilo na mnohom inom. Staroveký historik Flávius napísal: „*Vzdelávanie detí je hlavnou starosťou medzi Židmi*.“ A toto platilo aj o evanjelikoch. Konanie týchto ľudí bolo odvážne, pre mnohých nepredstaviteľné, nehorázne!

Naši predkovia verili, že talenty nie sú na zakopanie. Podobnosť o talentoch hovorí, že Pán pochválil služobníkov, ktorí pracovali a rozmnožili ich. **Odvaha viery sa často javí ako *chuce* – nehoráznosť, odvaha riskovať pre dobro**, ochota namáhať sa, učiť sa, pracovať a slúžiť, aj keď to nevidno hneď na prvý pohľad.

Možno aj v našich zboroch dnes pociťujeme napätie medzi dedičstvom a realitou. Vieme, že evanjelici kedysi výrazne formovali dejiny krajiny. A pritom máme pocit, že sme unavení, je nás málo, veľa práce stojí na pár ľuďoch. Práve tu môže byť inšpirujúci židovský aj evanjelický príbeh: **úspech neprišiel z pohodlia, ale zo zodpovednosti a odvahy**. Z toho, že niekto zobral vážne svoju úlohu otca, matky, starého rodiča, učiteľa, farára, zamestnanca, podnikateľa. Nie „niekto tam vonku“, ale konkrétni ľudia v konkrétnych rodinách a zboroch.

Nový rok je dobrou príležitosťou položiť si pred Pánom pár jednoduchých, ale neprijemne konkrétnych otázok: **V čom ma Boh obdaroval? Kde mám rásť? Ako narábam so svojím povolaním, vzdelaním, schopnosťami? Snažím sa byť dobrý, zodpovedný a odvážny v tom, čo robím – nie kvôli egu, ale kvôli Božej sláve a službe ľuďom okolo mňa? Alebo sa uspokojím s tým, že „nejako to stačí“?**

Možno by medzi našimi **novoročnými predsavzatiami** nemalo byť len „menej sladkého“ a „viac pohybu“, ale aj niečo z tej starej židovsko-evanjelickej kombinácie: Božie slovo, spev, učenie, zodpovednosť a *chuce* – odvaha. Možno to bude rozhodnutie znova otvoriť Bibliu a spevník doma, nie len v kostole. Možno záväzok, že podporím štúdium detí a mládeže v zbere – modlitbou, záujmom, peniazmi, časom, mentoringom. Možno konkrétny krok: zapojiť sa do služby, ktorú v zbere už dlho „Niekto Niekedy“ mal urobiť, ale ten „Niekto Niekedy“ akosi neprišiel.

Boh nerobí veľké veci len cez veľké počty. História Židov aj evanjelikov na Slovensku ukazuje, že aj malá hrdinka, malé stádočko, môže mať veľký vplyv, keď berie odvažne a vážne Božie slovo, vzdelanie a zodpovednosť. Prosme Pána, aby nám v novom roku dal zodpovednosť a „*chuce*“ – nehoráznou odvahu viery: nebáť sa vyniknúť v tom, čo robíme, a zároveň nestratiť smer – slúžiť s Ním a pre Neho, v našich rodinách, cirkevnom zbere aj v krajine, v ktorej žijeme.

Daniel Mišina

Časopis Pútnik vydáva Evanjelický a.v. cirkevný zbor v Obišovciach pre vlastnú potrebu.

Redakcia: Jaroslav Petro, Dušan Kosturko, Beáta Székelyová, Milan Richtarik, Vladimír Hajduk, Lucia Hajduková.

Rubrika jubilanti: Viera Richtariková. **Det'ský kútik:** Zuzana Alexovičová. **Grafická úprava:** Lucia Hajduková. **Tlač:** Marián Straka.

Kontakt: Obišovce 186, 044 81 Kysak, tel: 0902 277 898, email: putnik@lutheran.sk

Web: www.lutheran.sk. IBAN: SK66 7500 0000 0040 1249 6590

Ako Boh hovorí?

Spoločný jesenný výlet nášho cirkevného zboru sme začali v piatok podvečer na prelome mesiacov september a október. Ako to už v našej rodine býva zvykom, na výlet sme sa veľmi tešili. Liptov sme si v posledných rokoch veľmi obľúbili, a to práve vďaka spoločným výletom s Obišovským zborom. Ak by som mal trochu porovnať tento výlet s výletom v lete, na ktorom sme takisto boli, asi by mi viacerí dali za pravdu, že v lete sme mali nabitý program od rána až do večera, no tentokrát sme mali viac času na rozhovory, zdieľať sa medzi sebou alebo povzbudiť jeden druhého.

Ani teraz sme si nenechali ujsť mini výlet na skanzen Havránok, ktorý je len 15 minút od Liptovského Trnovca. Okrem pútavého rozprávania pána sprievodcu o tomto historickom mieste ma opäť fascinoval výhľad na Liptovskú Maru. Je naozaj nádherný. Pri takýchto výhľadoch mi nejdennokrát napadne, s akou nádhrou stvoril Boh tento svet. Aký je pestrý a rôznorodý. Je to premyslené dielo jeho rúk. Čo myslíte? Môže aj takýmto spôsobom k nám rozprávať Boh? Jednoduchým výhľadom? Alebo potrebujeme hlboké teologické výklady z Božieho slova? Tento výlet sa niesol v téme „*Ako Boh hovorí*“. V tejto rýchlej dobe potrebujeme všetci spomaliť, zastať a zamyslieť sa možno aj nad prostým výhľadom na Maru. Mne to určite pomohlo. V Biblii je pokoj v jeho rôznych podobách spomínaný na viac ako tristo miestach. Otázka pre nás všetkých znie: „*Vieme spomaliť aj v tento adventný čas?*“ Verím, že áno, Boh nás k tomu vyzýva. Neskôr vo večerných hodinách sme si mohli vypočuť témy spojené práve s Božím hlasom. Bol to požehnaný čas. *Vieš si spomenúť na situáciu, kedy k tebe Boh prehovoril? Hovoril k tebe osobne, alebo si použil niekoho cudzieho? Aké to bolo? Vedel si na jeho hlas zareagovať?* Aj takéto otázky sme si kládli v spoločných diskusných skupinkách po večernej téme. Na niektoré z nich nebolo ľahké odpovedať. Človeka núti zamyslieť sa nad naším vzťahom s Bohom. Osobne si myslím, že Boh k nám často hovorí jednoducho a priamo. Až si možno myslíme, že toto určite nebol Boží hlas. Nazdávame sa, že na Boha je to príliš obyčajné. No možno niekedy to tak naozaj je. Skupinku sme zakončili modlitbami, ako je u nás zvykom, s prosbou o vnímavé srdce a uši.

Som vďačný Bohu za spoločne strávený čas na Liptove v Jeho spoločenstve.

Ján Jenčurák

Misijná práca spevokolu Pútnik

Naša sestra **Božena Buzgová** sa v jeseni dožila krásneho životného jubilea deväťdesiatych narodenín. Bola dlhoročnou členkou spevokolu Pútnik, a preto sme sa dohodli, že jej pôjdeme spoločne zablahoželať a zaspievať na dvor do Trebejova. Medzitým však odišla do zariadenia pre seniorov **ELIM v Prešove**. Plány sa menili a my sme sa rozhodli navštíviť ju tam. V zariadení býva aj naša ďalšia sestra z Trebejova, pani Satrapová.

Pán farár spolu s pani dirigentkou dohodli s vedením ELIM-u termín na 12. novembra. Pripravili sme si krátky program pre ubytovaných aj zamestnancov. Pozostával zo šiestich piesní, krátkeho predstavenia spevokolu, modlitieb, čítania Božieho slova, príhovoru brata farára na text: „*Ja som až do vašej staroby ten istý, až do šedin vás budem nosiť, ja som učinil, ja ich dvíham, ja poneseť i zachránim*“ (Iz 46, 4), dvoch básní a záveru s požehnaním.

Po blahoželeniach sme si spoločne posedeli pri rozhovoroch a pohostení, ktoré nám prichystali. Prežili sme požehnaný čas s obyvateľmi a zamestnancami ELIMu, ktorý, veríme, obohatil ich aj nás.

23. novembra si členovia CZ Budimír, konkrétne filie Beniakovce, na slávnostných Bohoslužbách pripomínali **100. výročie postavenia modlitebne Modrého kríža v Beniakovciach**. Boli sme pozvaní, brat farár ako slávnostný kazateľ a poslužil aj spevokol Pútnik troma piesňami a básňou. Brat farár kázal na text: „*Čítajte pokánie a verte v evanjelium*“ (Mk 1, 15b). Veríme, že aj tam sme prispeli k obohateniu slávnostných bohoslužieb.

Chceli by sme využiť aj tento článok na to, aby sme srdečne pozvali bratov a sestry, ktorí majú aspoň trochu dar hudobného sluchu a sú ochotní obetovať čas a zažívať príjemné chvíle v spoločenstve pri speve, aby prišli medzi nás.

Anna Chovanová

- ♦ Milí bratia a sestry, chceme Vás poprosiť, aby ste si uhradili **cirkevný príspevok vo výške 30,- eur** na člena cirkevného zboru, ak ste na to počas roka zabudli. Hradenie cirkevného príspevku patrí k povinnostiam každého člena evanjelickej cirkvi. Aj vďaka tomuto príspevku si môže náš zbor plniť povinnosti voči vyšším cirkevnopostupným jednotkám a zároveň môže fungovať v tomto svete, kde faktúry za plyn, elektriku, či iné veci prichádzajú každý mesiac tak isto ako aj Vám. Zaplatiť môžete aj elektronicky pomocou priloženého QR kódu. V poznámke nezabudnite uviesť mená osôb a filiu, ku ktorej patríte. Ďakujeme za pochopenie.
- ♦ V januári tohto roku budeme mať spolu s bratmi a sestrami z Rímsko-katolíckej cirkvi spoločný **Modlitebný týždeň za jednotu kresťanov**. Plánujeme spolu 4 večery v našich kostoloch s témou: „*Jedno je telo a jeden duch, ako ste aj boli povolani v jednej nádeji svojho povolania.*“ Ef 4,4. Srdečne Vás pozývame.
- ♦ **Výročný zborový konvent** máme naplánovaný na Predpôstnu nedeľu (15.2.2026).

**Dôležité
oznamy**

Vtipy

Historický záznam kronikára z Palestíny spred dvoch tisícročí: „*Vlani nás prepadli krdle kobyliiek. Bolo to naozaj hrozné! Všetko nám zožrali... Len prorok Ján Krstiteľ si pochvaloval, že si ich zavaril vyše päťdesiat pohárov...*“

Aký je rozdiel medzi Pánom Bohom a učiteľkou?
- Pán Boh je vševediaci, učiteľka to však vie lepšie.

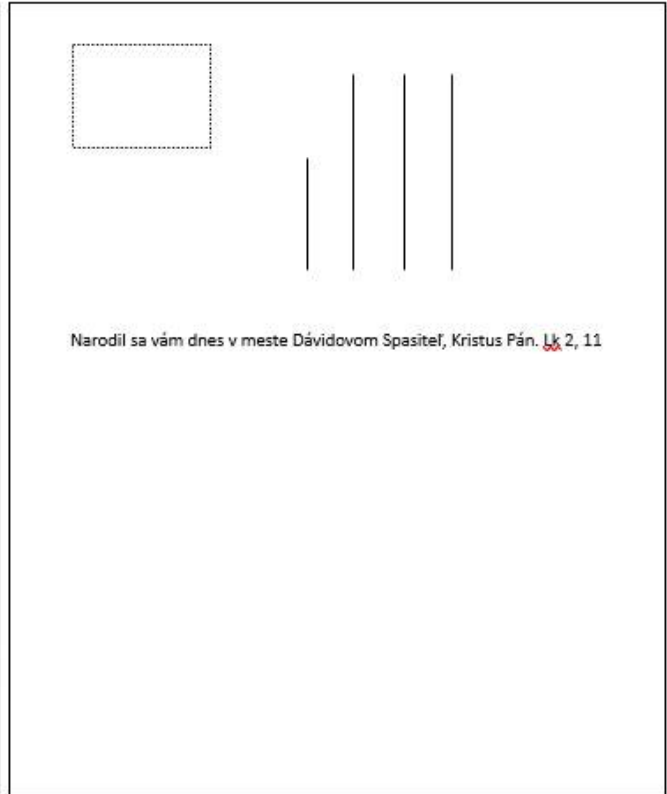
Detský kútik

Milé/Vážené/Drahé/Vzácné deti 😊

Sú tu Vianoce. Veľa ľudí aj v dnešnej dobe ešte posielajú pohľadnice, hoci emaily, sms a iné spôsoby vianočných pozdravov sú tiež veľmi obľúbené. Aj my pre vás máme úlohu napísať pohľadnicu – naozajstnú. Keďže Vianoce sú narodeniny Pána Ježiša, napíšte mu narodeninový pozdrav (POZOR! NEMÁ to byť „list Ježiškovi“ s vianočnými želaniami). Môže to byť vaša krátka modlitba, prosba, vďaka, čokoľvek, čo by chceli Ježišovi povedať. Oslovením sa môžete inšpirovať v prvom riadku detského kútika. 😊

Pokojne si to premyslite a keď si všetci doma Pútnik prečítate, pohľadnicu si môžete vystrihnúť, vymaľovať a zlepiť zadnými stranami k sebe. 😊

„Stále sa radujte, neprestajne sa modlite! Za všetko ďakujte, lebo taká je Božia vôľa pri vás v Kristovi Ježišovi.“
1. Tesalonickým 5, 16-18

Kvíz

Milí čitatelia, tentokrát pre vás máme otázky k štúdiu Listu Efezským.

1. Aký je hlavný cieľ listu Efezským podľa 1. kapitoly a aký význam má pre kresťanov?

- Oznamuje Božie dielo v histórii
- Vyzýva veriacich k duchovnému rastu a jednote
- Dáva usmernenia pre sociálne interakcie
- Oznamuje proroctvá o budúcnosti

2. Prečo Pavol zdôrazňuje význam milosti v 2. kapitole? (2: 8-9)

- Aby ukázal, že máme právo na spasenie
- Aby vysvetlil, že spasenie nie je na základe skutkov
- Aby mohol kritizovať zákonníctvo
- Aby pridal váhu vlastnému vyučovaniu

3. Aká je úloha Ducha Svätého podľa Efezským 1:13-14?

- Tvorca všetkých vecí
- Prorok, ktorý predpovedá budúcnosť
- Pečať a záruka našej spásy
- Súčasť Božieho súdu

4. Aké poslanstvo prináša Efezským o vzťahu manželov v piatej kapitole?

- Manželstvo je o kontrole a moci
- Kresťanský vzťah je založený na obetavosti a láske
- Ženy majú byť podriadené bez akýchkoľvek podmienok
- Muž musí poslúchať svoju ženu

5. Prečo Pavol hovorí Efezským, že sa máme obliecť do duchovnej výzbroje?

- Pre zabezpečenie bezpečného života
- Aby sme mohli pevne obstať proti kniežatám tohto sveta
- Pre ukážku našej sily voči iným
- Aby sme predišli prenasledovaniu

6. Aké sú praktické dôsledky učenia o jednote tela Kristovho? (4:3-6)

- Jednota je niečo, čo je veľmi ľahké dosiahnuť
- Duchovná jednota si vyžaduje individuálny prístup a osobné úspechy
- Jednota prehlbuje naše spoločné úsilie v evanjelizácii
- Jednota ignoruje rozdiely medzi jednotlivcami

Michael Faraday sa narodil 22. septembra 1791 v Newingtone neďaleko Londýna v chudobnej rodine kováča. Rodičia mu nemohli poskytnúť ani ukončené základné vzdelanie, a preto ho už ako 13-ročného dali do učenia kukníhkupcovi. Pri práci s knihami veľa čítal a zaujali ho najmä knihy o fyzike a chémii. Začal navštevovať večerné populárno-vedecké prednášky. Keď sa mu v roku 1812 skončilo učenie, rozhodol sa venovať vede. Pripravil si špeciálny motivačný list, v ktorom spísal prednášky, ktoré navštívil, zviazal ich a poslal vedcovi Humphreyemu Davyovi, už vtedy známemu chemikovi a experimentátorovi s prosbou, či by nemohol pracovať v jeho laboratóriu. Ten súhlasil, ocenil Faradayov prehľad a svedomitosť a umožnil mu pracovať v laboratóriu ako pomocníkovi pri umývaní laboratórneho skla. V roku 1813 mu pomohol získať miesto v Kráľovskom inštitúte v Londýne.

Keď sa v roku 1815 vrátil z ciest po Európe, na ktorých Davyho sprevádzal, začal pomáhať pri chemických pokusoch a samostatne riešiť menšie úlohy. Čoskoro dosiahol cenné výsledky: **získal dve nové zlúčeniny chlóru s uhlíkom**. Zaujímal sa tiež o štúdium akustiky a pripravoval pokusy pre prednášky v Kráľovskej spoločnosti (*Royal Society*) a asistoval pri nich. Pritom však naďalej usilovne študoval, získaval skúsenosti a jeho vedecký obzor sa rozširoval.

Nasledovalo desaťročie usilovnej a mnohostrannej vedeckej činnosti, keď spoločne s Davym robili **pokusy so skvapalňovaním plynov**, vykonávali rozsiahle práce v oblasti **zliatin ocele** a dôkladné štúdie o výrobe nových **optických skiel**.

V roku 1824 Faradaya zvolili za člena Kráľovskej spoločnosti v Londýne a o rok objavil **benzén**, ktorý sa neskôr stal veľmi dôležitým uhľovodíkom. V tom istom roku sa stal riaditeľom laboratória Kráľovského ústavu, neskôr profesorom chémie a po smrti Davyho jeho nástupcom.

Rok 1831 priniesol veľmi dôležitý Faradayov **objav elektromagnetickej indukcie**, ktorý bol vlastne vyvrcholením desaťročného bádania. Objav elektromagnetickej indukcie sa stal základom pre celý ďalší rozvoj elektrotechniky a Faraday ho uverejnil ako prvú sériu svojich „Experimentálnych výskumov v elektrine“. Medzitým sa venoval štúdiu chemických účinkov elektrického prúdu. V roku 1833 objavil **dva zákony o chemických účinkoch prúdu**, ktoré neskôr pomenovali jeho menom. Pokusy a pozorovania sa striedali s novými objavmi. Faraday prvý správne vysvetlil vznik elektromotorického napätia v galvanickom článku, dokázal jestvovanie vlastnej indukcie a zaviedol do fyziky pojmy „elektrická“ a „magnetická siločiar“, pomocou ktorých vysvetľoval elektrické a magnetické javy. V roku 1836 vytvoril konštrukciu chrániacu pred elektrostatickým poľom, takzvanú **Faradayovu klietku**.

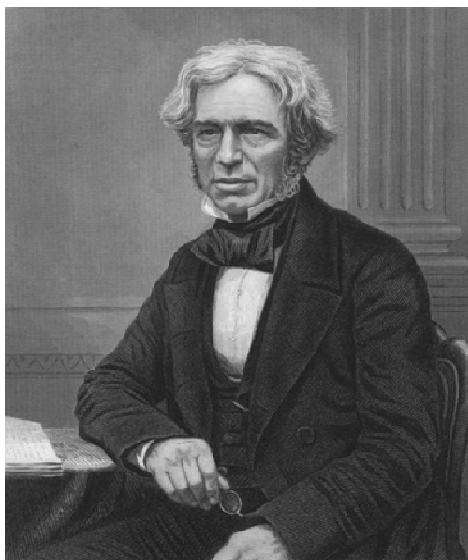
Po období nezvyčajných úspechov ale aj vyčerpávajúcej práce sa dostavila únava a zdravotné ťažkosti. Až po dlhšom pobyte v Alpách sa natoľko zotavil, že sa mohol v roku 1845 opäť vrátiť k svojim výskumom. Ešte v tom istom roku objavil **diamagnetizmus**. V posledných rokoch svojej vedeckej práce sa zaoberal skúmaním priebehu magnetických siločiar okolo elektrických prúdov a magnetov a ďalších javov súvisiacich s pôsobením elektrických a magnetických síl.

V roku 1858 sa Faraday rozlúčil s Kráľovským ústavom a

usídlil sa v Hampton Courte neďaleko Londýna v dome, ktorý mu darovala kráľovná. Začal sa sťažovať na slabnutie pamäti, ktorá ho čoraz viac opúšťala. Po celý život žil v šťastnom, aj keď bezdetnom, manželstve. Zomrel 24. augusta 1867 v Hampton Court.

Faraday sa ako vedec pevne držal toho, čo mohol dokázať ako fakt. Ako raz sám povedal svojim poslucháčom: „*fundamentálny fakt nás nikdy nesklame, je preň vždy pravdivý dôkaz*“. Vedu predstavoval ako závislú od starostlivo vypozerovaných faktov. V závere jednej prednášky o základných prírodných silách Faraday povzbudil svojich poslucháčov, aby uvažovali o „Tom“, ktorý tieto sily vytvoril. Potom citoval apoštola Pavla: „*Lebo čo je neviditeľné z Neho, Jeho večná moc a božskosť, to od stvorenia sveta rozjímaním môžu pozorovať z Jeho diel*.“ R 1,20

To, čo Faradaya veľmi odlišovalo od mnohých iných vedcov, bola jeho túžba učiť sa z Biblie práve tak ako z kníh prírody. Po svojich rodičoch prijal sandemaniánske učenie. Bolo to kresťanské hnutie, ktoré sa začalo šíriť v Škótsku a neskôr prešlo do Anglicka. Sandemaniáni si zachovávajú oddelenosť od ľudí, ktorí nekonajú to, čo učí Biblia. Odmietali napríklad zúčastňovať sa anglikánskeho svadobného obradu a svoje svadobné obrady radšej obmedzovali na to, čo bolo nutné podľa zákona. Podriaďovali sa vláde, avšak hlásali neutralitu v politických záležitostiach. Hoci boli váženými členmi spoločnosti, málokedy prijímali občianske úrady. Sandemaniáni boli toho názoru, že Božie nebeské Kráľovstvo je dokonalým vládnym usporiadaním. Politiku pokladali za povrchnú špinavú hru zbavenú morálky. Zastávali názor, že nie je treba určovať viac hriechov a povinností, než ich určilo Písmo a nerobiť neplatnými Božie predpisy prostredníctvom ľudských tradícií či

logických výhovoriek.

Michael Faraday sa snažil nájsť spôsob, ako žiť podľa Božích mravných zákonov a v súlade so sľubom večného života. Pomocou svojej vedy prišiel do úzkeho kontaktu s fyzikálnymi zákonmi, ktoré si Boh zvolil na ovládanie vesmíru. Veril, že „*vedou nemožno podkopať absolútnu autoritu Biblie, ale že veda, ak sa využíva naozaj kresťanským spôsobom, môže objasniť Božiu druhú knihu – Bibliu*“.

Faraday pokorne odmietal mnohé pocty, ktoré mu iní chceli udeliť. Sústavnne vyjadroval nezáujem o rytiersky stav. Želal si zostať obyčajným pánom Faradayom. Veľa času venoval činnosti, ktorú vykonával ako starší cirkevného zboru, vrátane pravidelného cestovania z hlavného mesta do jednej norfolskej dediny, aby sa postaral o malú skupinu tamojších veriacich.

Michael Faraday odkázal budúcim generáciám väčšie množstvo teoretických vedeckých poznatkov než ktorýkoľvek iný fyzik a praktické výsledky jeho objavov významne ovplyvnili podstatu civilizovaného života. Sarah, jeho manželka, po jeho smrti napísala: „*Môžem iba poukázať na to, že Nový Zákon bol jeho vodidlom i predpisom, lebo ho pokladal za Božie Slovo... rovnako záväznú pre všetkých kresťanov v súčasnosti...*“

Toto je svedectvo o vynikajúcom vedcovi, ktorý oddane žil podľa svojej viery.

Rozpis služieb Božích

Dátum	Príležitosť	Čas	Miesto	Poznámky
23.12.2025	Večera Pánova	18:00	Obišovce	+VP
24.12.2025	Štedrý večer	17:00	Obišovce	
25.12.2025	1. slávnosť vianočná	8:00	Suchá Dolina	
		9:30	Obišovce	
		11:00	Drienovská Nová Ves	
26.12.2025	2. slávnosť vianočná Pamiatka mučeníka Štefana	8:00	Trebejov	
		9:30	Kysak	
28.12.2025	Nedeľa po Vianociach	9:30	Obišovce	Jer 31,15-17; Žid 2,11-13
31.12.2025	Silvester	18:00	Obišovce	
		20:00	Obišovce – zborová miestnosť	
1.1.2026	Nový rok	9:30	Obišovce	
4.1.2026	Nedeľa po Novom roku	8:00	Drienovská Nová Ves	
		9:30	Obišovce	
		11:00	Suchá Dolina	
6.1.2026	Zjavenie Krista Pána mudrcom	8:00	Trebejov	
		9:30	Obišovce	
		11:00	Kysak	
11.1.2026	1. po Zjavení	8:00	Drienovská Nová Ves	Iz 42,1-4; Kol 1, 15-19
		9:30	Obišovce	Spoločné bohoslužby
18.1.2026	2. po Zjavení	8:00	Trebejov	+ filiálny konvent
		9:30	Obišovce	Jer 17,12-14; Ef 1,7-14
		11:00	Kysak	+ filiálny konvent
19.1.2026	Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov	17:00	Obišovce ECAV	<i>„Jedno je telo a jeden duch, ako ste aj boli povolani v jednej nádeji svojho povolania. Ef 4,4</i>
20.1.2026		17:00	Kysak RKC	
21.1.2026		17:00	Kysak ECAV	
22.1.2026		17:00	Obišovce RKC	
25.1.2026	3. po Zjavení	8:00	Drienovská Nová Ves	+ filiálny konvent
		9:30	Obišovce	Iz 43,15-21; F 2,12-13
		11:00	Trebejov	
1.2.2026	Nedeľa Deviatnik Predstavenie Krista Pána	8:00	Drienovská Nová Ves	2S 7,18-22; F 3,7-14
		9:30	Obišovce	Spoločné bohoslužby
8.2.2026	Nedeľa po Deviatniku	8:00	Kysak	Iz 55,8-11 1K 10,20-25
		9:30	Obišovce	
		11:00	Suchá Dolina	
15.2.2026	Predpôstna	7:30	Obišovce	Raňajky pre presbyterov
		9:30	Obišovce	Výročný zborový konvent
22.2.2026	1. pôstna	8:00	Trebejov	Mich 7,7-9 Jk 1,12-15
		9:30	Obišovce	
		11:00	Kysak	
1.3.2026	2. pôstna	8:00	Drienovská Nová Ves	Jer 12,1-3 2K 6,1-10
		9:30	Obišovce	
		11:00	Trebejov	
8.3.2026	3. pôstna	8:00	Kysak	+VP
		9:30	Obišovce	Zach 3,1-5; 2K 12,7-10
		11:00	Drienovská Nová Ves	+VP
15.3.2026	4. pôstna	8:00	Trebejov	+VP; Am 8,11-12; 2K 9,8-10
		9:30	Obišovce	Spoločné bohoslužby
22.3.2026	5. pôstna Smrtná nedeľa	8:00	Kysak	Pašie
		9:30	Obišovce	Pašie + VP
		11:00	Suchá Dolina	Pašie + VP
29.3.2026	6. pôstna Kvetná nedeľa	8:00	Drienovská Nová Ves	Pašie
		9:30	Obišovce	
		11:00	Trebejov	
2.4.2026	Zelený štvrtok	17:00	Kysak	+VP
		18:00	Obišovce	+VP